

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: DECEMBER – 2022
FIRST SEMESTER

Subject: Economics of Agriculture - I (ECBCS-17-113)

Date: 20/12/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.

2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Describe critically the role of agriculture in Maharashtra's economy (20)
- Q. 2)** Discuss critically the agricultural development in India. (20)
- Q. 3)** What is a special economic zone? Describe the merits and demerits of it. (20)
- Q. 4)** Discuss critically the theory of unlimited supplies of labour propounded by Arthur Lewis (20)
- Q. 5)** Describe the merits and demerits new agricultural technology in India. (20)
- Q. 6)** Describe critically the tenancy reforms in India. (20)
- Q. 7)** Discuss the causes of and measures for low agricultural productivity in India (20)
- Q. 8)** Describe the merits and demerits of contract farming in relation to Indian agriculture (20)
- Q. 9)** Describe critically the law of diminishing returns (20)
- Q.10) Write notes on any two of the following. (20)**
- a) Features of capitalistic farming
- b) Cropping pattern in Maharashtra
- c) Scope of agricultural economics
- d) Resource combination in agriculture

मराठी रूपांतर

कृषी अर्थशास्त्र भाग - १ (ECBCS- 17-113)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेमध्ये शेतीची भूमिका टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. २)** भारतीय शेतीच्या विकासाचे टीकात्मक वर्णन करा. (20)
- प्र. ३)** विशेष आर्थिक क्षेत्र म्हणजे काय? तसेच त्याचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ४)** ऑर्थर लेविस यांनी मांडलेला अमर्यादित श्रम पुरवठा सिद्धांताची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. ५)** भारतातील नवीन कृषी तंत्रज्ञानाचे फायदे व तोटे सांगा. (20)
- प्र. ६)** भारतातील कुळ कायद्यातील सुधारणा या भुसुधारणेचे टीकात्मक वर्णन करा. (20)
- प्र. ७)** भारतीय शेतीची उत्पादकता कमी असण्याची कारणे सांगून त्यावर उपाय सुचवा. (20)
- प्र. ८)** भारतीय शेती संदर्भातील करार शेतीचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ९)** घटत्या उत्पादन फलन सिद्धांताची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)**
- अ) भांडवली शेतीची वैशिष्ट्ये
- ब) महाराष्ट्रातील पीक रचना
- क) कृषी अर्थशास्त्राची व्याप्ती
- ड) कृषी संसाधनांचे संयोजन